

heter på sista tiden högst väsentligen tilltagit och torde komma att ytterligare ökas, våga vi vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte besluta ej mindre en underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan, att Kongl. Maj:t täcktes låta verkställa undersökning samt för nästa Riksdag framlägga förslag till åstadkommande af nytt och tilliyllestgörande utlopp för Mälarens vatten, än äfven att 10,000 kronor måtte ställas till Kongl. Maj:ts disposition för bekostande af nämnda undersökning och förslag

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles vördsamt.

C. E. Carlsson.

Patrik Reutersvärd.

C. von Stockenström.

Joh. Mallmin.

N:o 32.

Af Herr **Ribbing, C.:** *Om beviljande af en pension å 6,000 kronor åt Professoren Johan Peter Arrhenius.*

I det förslag, som i Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen blifvit väckt angående beredande af rätt till pension på rikets allmänna indragningsstat för Kongl. landtbruks-akademiens sekreterare, Professoren m. m. Fil. Doktorn Johan Peter Arrhenius, anhåller undertecknad vördsamt att få föreslå ett tillägg uti beloppet af den pension, som enligt Kongl. Maj:ts nådiga förslag skulle komma att tilldelas ofvannämnde sekreterare. Jag behöfver ingalunda vara mångordig vid angifvandet af de skäl, som kunna tala till förmån för mitt förslag, alldenstund i den Kongl. propositionen

redan blifvit anförda och påpekade sådana omständigheter, som gifva stöd åt min framställning. Sålunda säges i Kongl. Maj:ts proposition, att Arrhenius "genom sin mångåriga, nitiska och fruktbringande verksamhet i det allmännas tjänst till väsentlig del bidragit till den lyftning af svenska jordbruket och boskapsskötseln, som dessa under de senaste decennierna vunnit och derigenom gjort sig förtjent af *samtidens erkänsla och tacksamhet*". I detta uttalande tror jag, att en hvar, som närmare känner till landthushållningens ställning och förhållanden i äldre och nyare tider, med nöje skall instämma. Det säges vidare i den Kongl. propositionen, att omdömet om Arrhenii förtjenstfulla verksamhet genom hans vidsträckta kunskaper, praktiska duglighet och nit i sitt kall är enhälligt ej mindre i Sverige än äfven i dess grannländer. Man skulle såsom stöd härför kunna nämna, att åtskilliga af Arrhenii talrika och i så många hänseenden förtjenstfulla och gagnande skrifter finnas öfversatta på norska, danska, tyska, engelska, franska, finska och ryska språken, hvarjemte vid flera tillfällen grannländernas regeringar och folk offentligen tillkännagifvit sin tacksamhet och erkänsla för en man, som i så hög grad verkat för utvecklingen och framgången af det vetenskapliga jordbruket och boskapsskötseln i de nordiska länderna. Det är känt, att genom Nonnen, hvilken grundlade den första högre landbruksläroanstalten inom vårt land, den vetenskapliga behandlingen af agronomiens läror hos oss först väcktes till lif; men det må tillika med tacksamhet erkännas, att Arrhenius sedermera varit den, som verksammast och med den största framgång fortsatt och fullföljt det sålunda påbörjade arbetet i landbruksvetenskapens tjänst; och att detta arbete för vårt land burit välsignelserika frukter, är det vår pligt att erkänna. Det har någon gång inträffat, att Riksdagen tilldelat en nationalbelöning åt personer, hvilka i ett eller annat hänseende på ett särdeles framstående sätt gagnat sitt fädernesland under en längre följd af år. Skulle man närmare skärskåda förhållandena inom landthushållningen, för att sålunda undersöka, huruvida någon sådan belöning möjligen skulle kunna ifrågasättas för ådagalagda förtjenster inom landets modernäring, med hänsyn så väl till den teoretiska och vetenskapliga som den praktiska utvecklingen under de senare decennierna, så tror jag ej, att man dervid skulle blifva tveksam om valet af den person, åt hvilken denna belöning borde tilldelas. Arrhenius har dervid under så många år stått som den främste kämpan i ledet, att därför ock den högsta segerlönen skulle komma att honom tillerkännas.

Under sådana förhållanden är det som undertecknad anser, att Riksdagen bör begagna detta tillfälle att åtminstone i någon mån gifva till känna den förbindelse och tacksamhet, som den svenska nationen kan anses vara skyldig en man, hvilken så *länge, träget och framgångsrikt* arbetat i det allmännas tjänst.

Vid förra riksdagen beviljades till en annan mycket framstående och förtjenstfull embetsman en pension, motsvarande den fulla lönen under tjänstetiden, och det må anses rättvist och billigt, att man någon gång afviker från det antagna stadgandet att medgifva rätt till en pension af endast 80 procent af lönen, då man finner anledning vara för handen att på samma gång uttrycka ett allmänt erkännande för ådagalagda mera framstående förtjenster.

Chefen för Finansdepartementet har visserligen sagt vid innevarande riksdag, att "vi stå framför en period, då den största sparsamhet bör iakttagas", och man skulle därför må hända finna min motion vara under mindre lämpliga tidsförhållanden framkommen; men dervid må med skäl erinras, att genom ett bifall till mitt förslag åstadkommes för närvarande ingen rubbning vid statsregleringens uppgörande, dels emedan den föreslagna förhöjningen ej utgör något afsevärdt penningebelopp, dels emedan, såsom jag har mig bekant, den man, hvilkens pension här är i fråga, ännu är i full verksamhet och kommer att qvarstå i sin tjänst så länge helsa och krafter det medgifva, hvarför pensionens utbetalande ej för den närmaste framtiden, ja kanske aldrig, behöfver ifrågakomma; och är det således endast för att lemna Riksdagen tillfälle att på detta sätt uttrycka ett erkännande af Arrhenii ofvannämnde förtjenster, som jag härmed vågar föreslå,

det Professor Arrhenius må från och med månaden näst efter den, då han från sekreterarebefattningen hos Kongl. Landtbruksakademien kan komma att afgå, få å allmänna indragningstaten uppbära årlig pension till samma belopp som sin nuvarande lön, eller 6,000 kronor.

Om remiss af denna min motion till Stats-Utskottet anhåller jag vördsamast.

Stockholm den 26 Januari 1878.

Carl Ribbing.